

Aan: Colleges van B&W van de gemeenten Wageningen, Ede, Scherpenzeel, Barneveld, Nijkerk en het college van GS van de provincie Gelderland met het verzoek om deze Kaderbrief door te geleiden naar de gemeenteraden en Provinciale Staten

Van: Floor Vermeulen, voorzitter Algemeen Bestuur OddV

Memo

Datum
18-12-2025

Pagina
1 van 8

Afschrift aan:

Bijlage:
2

Kaderbrief 2027 OddV

Geachte bestuurders, raadsleden en statenleden,

De kaderbrief biedt inzicht in de uitgangspunten voor de begroting 2027 van Omgevingsdienst De Vallei (OddV). Het Algemeen Bestuur stelt deze uitgangspunten vast en is daarmee richtinggevend voor het Dagelijks Bestuur van OddV bij het opstellen van de ontwerpbegroting 2027.

Inleiding

In de ontwerpbegroting van 2026 en de meerjarenbegroting 2027 tot en met 2029 van Omgevingsdienst de Vallei (OddV) kwam al tot uiting dat OddV staat voor een dubbele uitdaging: enerzijds de noodzaak tot doorontwikkeling om te voldoen aan de robuustheidscriteria, kwaliteitseisen en maatschappelijke opgaven, anderzijds een bezuinigingsopgave (ombuigingen) als gevolg van de financiële situatie van de deelnemende gemeenten. Het grootste deel van bij de begroting 2026 afgesproken maatregelen worden in de begroting 2027 geëffectueerd. Ook zijn er, in beperkte mate, inhoudelijke opgaven. In deze kaderbrief wordt op deze twee onderdelen ingegaan.

1. Doorontwikkeling en ombuigingen

De doorontwikkeling is gericht op:

1. Professionalisering van opdrachtgeverschap en opdrachtnemerschap (samen met de gemeenten)
2. Interne versterking en modernisering van de organisatie
3. Samenwerking met externe ketenpartners

De hoofdlijn en de financiële consequenties van de doorontwikkeling OddV zijn geschetst in de ontwerpbegroting 2026. Om de doorontwikkeling te realiseren, is onder andere een versterking van de opdrachtnemersrol en adviescapaciteit nodig. De financiële situatie van de deelnemende gemeenten vraagt om structurele ombuigingen. Binnen OddV worden deze gerealiseerd door efficiëntieverbeteringen in de organisatie en deels door aanpassing van prioriteiten in de Uitvoerings- en Handavingsstrategie. De kern van de aanpak is dat ombuigingen niet ten koste mogen gaan van de noodzakelijke versterking van OddV. In de meerjarenbegroting 2027-2029 zijn de ombuigingen opgenomen. Er zijn een aantal onderzoeksrichtingen benoemd

Omgevingsdienst De Vallei werkt in opdracht van:

Omgevingsdienst De Vallei
Postbus 9024
6710 HM Ede

T 088 - 116 99 00
E info@oddevallei.nl
www.oddevallei.nl

KvK 56714297

die in 2027 kunnen leiden tot een bijgestelde begroting. In bijlage 1 zijn deze opgenomen. De fasering van de implementatie zorgt ervoor dat de financiële lasten en de strategische groei van OddV in balans blijven. Dit gebeurt via een stapsgewijze invoering, met een gefaseerde uitbreiding van de adviescapaciteit en verdere digitalisering.

Datum
07-11-2025

Pagina
2 van 8

De doorontwikkeling zoals is vormgegeven met het programma Vallei Versterkt loopt in ieder geval door tot en met 2026. We gaan eind 2026, begin 2027 met het nieuwe bestuur de nieuwe koers bepalen met de daarbij horende financiële consequenties.

2. Inhoudelijke opgaven

Structurele consequenties Omgevingswet en WKB

De gemeenten hebben bij de overgang van de bestemmingsplannen en de bruidsschat naar het omgevingsplan de regels over het algemeen beleidsarm omgezet. De komende jaren zullen de gemeenten de regels tegen het licht houden. Consequenties daarvan zijn nog niet te overzien.

Gelijktijdig met de Omgevingswet is ook de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen in werking getreden. Voor bouwwerken die vallen onder gevolgklasse 1 geldt de private kwaliteitsborging. Vooralsnog wordt dit stelsel niet uitgebreid en het is voorstelbaar dat dit zo blijft definitief wordt. Het stelsel van kwaliteitsborging werkt nog niet zoals gewenst, waardoor het te vroeg is om conclusies te trekken over de structurele kosten. Vooralsnog zien we geen afname van het werk.

Instructieregel rijk: bewoning recreatieverblijven

Het Rijk is voornemens een instructieregel vast te stellen over bewoning van recreatieverblijven. Hiermee worden gemeenten verplicht om in hun omgevingsplan toe te staan dat bewoners die aantoonbaar vóór 16 mei 2024 in een recreatieverblijf wonen, dit 10 jaar mogen voortzetten. De concept instructieregel heeft tot 22 juli 2025 voor consultatie ter inzage gelegen. Het is nog niet bekend wanneer de instructieregel van kracht wordt. Om te voorkomen dat er nu onnodig gehandhaafd wordt, heeft OddV in overleg met de gemeenten een handelingskader opgesteld. Barneveld, Ede en Nijkerk houden de betreffende zaken voorlopig aan tot de regeling definitief is (termijnen opgeschort tot 1 april 2026). Bewoning die is gestart na 16 mei 2024 (nieuwe gevallen) wordt wél aangepakt, omdat deze niet onder de instructieregel vallen. Als de instructieregel van kracht wordt, dan kan dit een structurele verminderde inzet van toezicht en handhaving betekenen.

Kaderrichtlijn water

De doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water (KRW) ondersteunen het realiseren en behouden van schoon en gezond oppervlaktewater en grondwater. Het doel is dat al het water in Nederland in 2027 een goed leefgebied moet vormen voor de planten en dieren die er thuishoren en geschikt is voor het maken van drinkwater.

Vanuit de provincie wordt er in dit kader gewerkt aan een aanpak voor lozingen op het vuilwaterriool (indirecte lozingen). Deze indirecte lozingen komen via de waterzuivering terecht in ons oppervlaktewater. Het doel is om, in samenwerking met medeoverheden binnen de provincie Gelderland, de bedrijfsmatige indirecte lozingen KRW-proof te maken. OddV is hierbij ook aangehaakt. Het programma leidt daarmee als het ware tot een nadere

invulling van de taken die de wet aan omgevingsdiensten, gemeenten, provincies en waterschappen over dit onderwerp meegeeft. Begin 2026 wordt de uitvoering van dit programma gestart. Vervolgens zal OddV een vertaling maken van wat dit concreet betekent voor haar takenpakket.

Datum
07-11-2025

Pagina
3 van 8

Wij verwachten dat in 2027 dit een extra focuspunt wordt binnen ons VTHA-takenpakket. Het uitvoeren van het plan kan leiden tot herprioritering danwel accentverschuivingen binnen ons werkveld. Ook kan het zijn dat het plan zal leiden tot een projectmatige aanpak waar extra middelen voor nodig zijn. De samenwerking met het waterschap is hierin essentieel.

Loon- en prijsinflatiecorrectie

Voor de bepaling van de loon- en prijsinflatiecorrectie 2027 wordt uitgegaan van de septembercirculaire gemeentefonds 2025. En daarbij worden de afwijkingen van de cijfers van het CEP van maart in meegenomen.

Bepaling loon- en prijsinflatiecorrectie 2027						
	2025	2026	2027	met corr voorgaan de jaren 2027		
<u>Loonvoet sector overheid paragraaf 4.2.2</u>						
CEP 2025	6,0	2,0				
septembercirculaire 2025	6,0	2,9	5,1			
Vershil	0,0	0,9	5,1			
					6,0 kaderbrief 2027	
				met corr voorgaan de jaren 2027		
<u>Netto materiële consumptie paragraaf 4.2.2</u>	2025	2026	2027	2027		
CEP 2025	2,9	2,1				
septembercirculaire 2025	2,9	2,4	2,2			
Vershil	0,0	0,3	2,2			
					2,5 kaderbrief 2027	

Kaderbrief 2027				
(x € 1.000)	2027	2028 ¹⁾	2029	2030
Meerjarenbegroting 2026-2029, jaarschijf 2027	17.849	17.912	17.912	17.912
Autonome en structurele effecten ³⁾	104	104	104	104
Loon- en prijsinflatiecorrectie 2026-2029 ²⁾	976	980	980	980
	18.930	18.996	18.996	18.996
Projecten	pm	pm	pm	pm
Totaal	18.930	18.996	18.996	18.996
Omzet per partner				
Barneveld	5.704	5.704	5.704	5.704
Ede	7.906	7.951	7.951	7.951
Nijkerk	3.108	3.108	3.108	3.108
Scherpenzeel	713	713	713	713
Wageningen	1.488	1.509	1.509	1.509
Provincie Gelderland	11	11	11	11
Kaderbrief 2027	18.930	18.996	18.996	18.996
1) De stijging tov 2027 betreft de gefaseerde groei van het inrichtingenbestand				
2) conform septembercirculaire 2025 met correctie op voorgaand jaar				
3) structurele effecten uit het MUP2026				

In bijlage 2 wordt een concept financieel overzicht gegeven van bovenstaande aspecten.

Bijlage 1 Overzicht ombuigingen¹

	Prioriteiten in werk	2026	2027	2028
1.1	Werkgebonden personenmobiliteit	€90.000	€90.000	€90.000
1.3	Lagere prioriteit Groene taken	€53.000	€53.000	€53.000
3.1	Minder RO handhaving door sterkere prioritering		€100.000	€100.000
	Bedrijfsvoering			
5.1	Huisvesting OddV	€50.000	€50.000	€50.000
5.2	Stelseltaken	€60.000	€60.000	€60.000
5.3	Post onvoorzien		€100.000	€100.000
5.12	Bijstellen inflatie correctie nav CEP	€85.000	€85.000	€85.000
	Totaal gezamenlijk	€338.000	€538.000	€538.000
	Overig			
6	Nijkerk: Prioritering VTH RO/briks op basis van specifieke situatie Nijkerk	€125.000	€125.000	€125.000
	Totaal	€463.000	€663.000	€663.000

¹ De afgesproken ombuigingen zijn in het financiële kader verwerkt. Gemeente Wageningen heeft ervoor gekozen de ombuigingen niet door te voeren.

	Aanvullende onderzoeken/besparingsopties	Toelichting	Bandbreedte	Initiatief	Actie/stand van zaken
1.2	Duurzaamheid, Toezicht op energie (Erkende Maatregelen en Label C)	Deze taken kennen een duale financiering; SPUK gelden en gemeente budget. Miv 2027 stopt de SPUK. Overwogen kan worden om deze taken op het meest minimale niveau te gaan uitvoeren	Nader te bepalen	OGO/OddV	Bespreken met OGO
4.1	Permanente bewoning recreatieterreinen	Er is veel politieke aandacht voor permanente bewoning op recreatieterreinen, zowel op rijk als lokaal niveau. Een beleidswijziging kan leiden tot afname van de inzet van toezicht en handhavingscapaciteit.	Nader te bepalen	OGO	Werkwijze is afgestemd. Zie eerder in deze kaderbrief 2027.
5.4	Werkprocessen	De werkprocessen in het VTHA domein worden sterk bepaald door wetgeving. De wetgeving is recent sterk gewijzigd (Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen). Procesmanagement wordt momenteel geprofessionaliseerd door de implementatie van procesmanagementsysteem Engage.	Nihil	OddV	Verbetering procesmanagement is onderdeel van Vallei Versterkt. De werkprocessen worden conform planning beschreven in Engage.
5.5	Harmonisatie werkafspraken met gemeenten	Door wensen van gemeenten zijn verschillen in werkprocessen ontstaan. Door de verschillende werkprocessen binnen de Omgevingsdienst te harmoniseren, kunnen wij de doorlooptijden verkorten, de kwaliteit waarborgen en de inzet van capaciteit optimaliseren.	Nader te bepalen	OGO/OddV	Managers OddV en gemeenten zijn hierover met elkaar in gesprek.
5.6	Archivering c.q. introductie van een E/Pre-depot	In de huidige situatie levert OddV besluiten aan gemeenten die deze archiveren. Dit voldoet niet meer aan de eisen m.b.t. archivering. De Archivaris heeft OddV hier meermaals op aangesproken. In de huidige situatie beschikt OddV alleen over werkdossiers in	Nader te bepalen	OddV en managers DIV	Een businesscase voor de haalbaarheid van een pre-depot wordt begin 2026 afgerond.

	Aanvullende onderzoeken/besparingsopties	Toelichting	Bandbreedte	Initiatief	Actie/stand van zaken
		het zaakstelsel Openwave. Besluiten zijn niet/moeilijk terug te vinden. Gemeenten zetten capaciteit in om de documenten in hun archief onder te brengen. Met de introductie van een E/Pre-depot kan OddV voldoen aan de eisen vanuit de archiefwet, wordt de vindbaarheid van dossiers verbeterd en het opnemen van dossiers in het archief van de gemeenten vereenvoudigd.			
5.7	Analyse Gastheercontract	Ede levert diensten mbt kantoor-automatisering, informatiebeveiliging. In 2024 is een nieuw gastheercontract afgesloten. Externe analyse liet zien dat de aanbieding van Ede ca. 100k€ hoger is dan de gebruikte benchmark. Dit verschil was op dat moment niet te verklaren en is geaccepteerd. In het kader van de ombuigingsopgave is het van belang om het verschil wel te verklaren. De omgevingsdiensten in Arnhem en Nijmegen (ODRA en ODRN) onderzoeken een samenwerking/fusie. In dit kader is in 2024 een verkennend "due diligence onderzoek" uitgevoerd waarin de kosten worden vergeleken voor informatievoorziening. Gedachte is om het Gastheercontract Ede-OddV hiermee te vergelijken.	€100.000- €200.000	OddV en Ede	Er is een vergelijking gemaakt met ICT-kosten ODRA en ODRN. Op basis hiervan zijn OddV en Ede in gesprek over de toekomst.
5.8	AI/Informatievoorziening/Innovatie	Inzet van AI, verbetering van informatievoorziening en andere innovaties worden als kansrijk gezien. Dit wordt meegenomen in de Doorontwikkeling.	Nader te bepalen	OddV	OddV werkt samen met andere OD's om kansrijke innovaties uit te werken

	Aanvullende onderzoeken/be-sparingsopties	Toelichting	Bandbreedte	Initiatief	Actie/stand van zaken
5.9	First time fix bij KCC	Door het optimaliseren van de klantcontactprocessen (KCC) en in te zetten op een 'first time fix'-aanpak, kunnen wij de efficiëntie verhogen en de doorlooptijden verkorten. Dit betekent dat vragen en verzoeken van inwoners en bedrijven direct bij het eerste contactmoment worden opgelost waar mogelijk, waardoor herhaalverkeer en onnodige vervolgacties worden verminderd.	Nader te bepalen	Ede/OddV	Er loopt overleg met KCC om verbetering door te voeren
5.10, 5.11	Harmonisatie leges, toerekening kosten OddV aan leges	Momenteel hanteren gemeenten verschillende grondslagen voor legesheffing, wat leidt tot onduidelijkheid en inefficiëntie in de uitvoering. Door de legesgrondslagen te harmoniseren, ontstaat er een eenduidig en transparant systeem dat zowel voor de Omgevingsdienst als voor aanvragers voordelen biedt.	Nader te bepalen	OGO/OddV	De financieel adviseurs van de gemeenten zullen het voortouw moeten nemen.
5.13	Overige prioriteitstelling	Overige prioriteitstelling in de bedrijfsvoering	Nader te bepalen	OddV	Initiatief door OddV

¹ De afgesproken ombuigingen zijn in het financiële kader verwerkt. Gemeente Wageningen heeft ervoor gekozen de ombuigingen niet door te voeren.

Bijlage 2: Concept financieel overzicht

1

Datum
07-11-2025

Pagina
8 van 8

Opbouw Kaderbrief 2027 (x € 1.000)	Barneveld	Ede	Nijkerk	Scherpenzeel	Wageningen	Provincie	Totaal
Meerjarenbegroting 2026-2029, jaarschijf 2027	5.410	7.498	2.948	676	1.307	10	17.849
Werkgebonden personenmobiliteit	-	-	-	-	9	-	9
Groene taken	-	-	-	-	4	-	4
Inbreng taak kapvergunningen Wageningen	-	-	-	-	50	-	50
Terugdraaien ombuiging juridisch advies en ro 108 uur					8		8
Structurele ophoging juridisch advies Wageningen	-	-	-	-	25	-	25
Overdracht taak ecologie					9		
Loon en prijsinflatiecorrectie 2027-2030	294	408	160	37	77	1	976
Projecten	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Kaderbrief 2027	5.704	7.906	3.108	713	1.488	11	18.930

¹ De afgesproken ombuigingen zijn in het financiële kader verwerkt. Gemeente Wageningen heeft ervoor gekozen de ombuigingen niet door te voeren.